

**Анотація навчальної дисципліни «Методика навчання природознавства»
для здобувачів першого рівня (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 106. Географія
освітньо-професійної програми «Географія, природознавство та спортивно-туристська
робота»**

Назва – Методика навчання природознавства

Лектор – Жемеров Олександр Олегович, професор, кандидат географічних наук

Категорія навчальної дисципліни: вибіркова

Курс: 4, **Семестр:** 8

Обсяг дисципліни: Загальна кількість годин – 120; кількість кредитів – 4.

Метою вивчення навчальної дисципліни є сформувати у студентів знання теоретичних засад методики викладання природознавства, розвивати їхнє творче методичне мислення, вміння раціональної організації власної педагогічної праці та методичні вміння, спрямовані на виконання функцій вчителя сучасної школи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 3);
- здатність працювати в команді (ЗК 4); - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 5);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 7);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 8);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 9);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 10);
- здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків (ФК 1);
- володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів (ФК 2);
- здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (ФК 3);
- здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання) (ФК 4);
- здатність до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності (ФК 5);
- здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. (ФК 6);
- здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (ФК 7).
- здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. (ПК-1);
- здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону(ПК-6);
- здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю (ПК-7).

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Методика навчання природознавства**» є опанування таких навчальних дисциплін спеціальності 106.Географія:

ОК 2.9 «Фізична географія материків та океанів»;

ОК 2.10 «Фізична географія України»;

ОК 1.12 «Педагогіка»;

ОК 2.17 «Методика навчання географії».

Провідними методами викладання дисципліни є лекції і семінари, які за характером дедалі більше (у міру набуття студентами професійного досвіду) з інформаційних перетворюються на проблемні; імітаційні і ділові ігри, пов'язані з проведенням і обговоренням уроків географії; практикуми, під час яких студенти розробляють дидактичні завдання, у тому числі – творчого рівня, а також уроки різного типу, включаючи нетрадиційні за своєю формою. На заняттях широко застосовуються технічні засоби навчання, якими обладнаний кабінет методики викладання географічних дисциплін, - комп'ютери, мультимедійний проектор, мультимедійна дошка, а також різноманітні ТЗН і наочні посібники з вивчення курсів 5-6 класів природознавства.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю. Підсумковий контроль знань – залік.

Мова викладання: українська.

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васютіна Т. Методичні орієнтири організації проектної діяльності учнів з природознавства./Т.Васютіна // Початкова школа. – 2015. – № 11. – С.50 – 55.
2. Коршевнік Т. В., Ярошенко О. Г. Пізнаємо природу : Підручник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти / Т. В. Коршевнік, О. Г. Ярошенко. — Київ : УОВЦ «Оріон», 2022. URL: https://lib.imzo.gov.ua/wadata/public/site/books2/5klvidbyr/5kl_Piznaemo_prirodu%20%D0%9A%D0%BE%D1%80%D1%88%D0%B5%D0%B2%D0%BD%D1%8E%D0%BA.pdf
3. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.) («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)). Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» : веб-сайт. 36 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1gkUtn5LuHCaxHrZm-5x-8ASCI_DXfPmf/view
4. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.) («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)). Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» : веб-сайт. 41 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZyHn0xenL-Samd4G4nsw2cyFr488aHZU/view>
5. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Шаламов Р. В., Каліберда М. С., Григорович О. В., Фіцайло С. С.) («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)). Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» : веб-сайт. 51 с. URL: https://drive.google.com/file/d/16E0INMV6rPP5V11WXdR5hZixUgozH_lo/view
6. Модельна навчальна програма «Природничі науки». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Білик Ж. І., Засекіна Т. М., Лашевська Г. А., Яценко В. С.) («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)). Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» : веб-сайт. 26 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1pJq_wshmZ95_nInpm8sUPXPOjxROdg_t/view
7. Смола Л. Інтерактивні прийоми роботи на уроках природознавства./ Л.Смола // Початкова школа. – 2016. – № 9. – С.25 – 28.

Комплект шкільних підручників, робочих зошитів і методичних посібників з курсів «Пізнаємо природу» і «Природничі науки», 5-6 класів.

*Затверджено на вченій раді факультету геології, географії, рекреації і туризму.
Протокол № 4 від 03.04.2023 р.*